

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Tribunal Poenitentiae Sev Libri Dvo Prior De Poenitente Ut Reo Posterior De Confessario Ut Judice

Stoz, Matthäus

Anno M.DC.LXXXIX.

Sect. IV. De delectu Sententiarum circa Obligationem Sigilli.

urn:nbn:de:hbz:466:1-37144

etiam dare licentiam, ut *manente sigillo* Confessarius possit de iisdem loqui; item pœnitentem non dare extra confessionem *ei aliam notitiam*, sed tantum licentiam utendi notitiâ confessionis &c.

204. Ex dictis hætenus de sigillo Confessionis potest jam hæc, supra promissa, plenior ejus concinnari descriptio, & dici, sigillum est obligatio Jure naturali & positivo, tam divino quàm humano introducta, vi cujus aliquis debet omnia, quæ non nisi ex confessione Sacramentali immediatè, vel etiam mediatè tantum, tam licitè, quàm illicitè cognovit, & in aliquod pœnitentis gravamen cedere possunt, ita indispensabiliter recta & velata servare, ut de iis nec extra confessionem cum ipso pœnitente, nec cum ullo alio unquam etiam post mortem ejus sine expressa ejus licentia sit licitum in ullo excogitabili casu directè vel indirectè manifestando agere.

Ut ergo aliquis censeatur violare Sigillum Confessionis, debet revelare I. aliquid, quod cadit sub sigillum; II. ipsam quoque personam pœnitentis vel complicitis; III. sine licentia legitima, & IV. id eo modo, quo ex sola confessione Sacramentali cognitum habet. Tan. *cit.* 9. 9. n. 125.

Neque difficile jam est, ex principiis alatis varias particularium casuum Resolutiones deducere. Sed quia, quod meritò dolendum in re tanti momenti, cui etiam salus totius Mundi posthabenda foret, tanta est Doctorum inter se dissensio, operæ pretium videtur, ut prius, quàm ulterius progrediamur, discutiatur hæc consideratione digna Quæstio.

SECTIO IV.

De Delectu sententiarum circa Obligationem Sigilli.

Resolvenda sunt hîc aliquam multa dubia, & 1. quidem an ex duabus probabilibus semper tenenda sit ea, quæ est sigillo favorabilis. 2. quæ oriuntur de Confessione obligante ad sigillum; uti & 3. circa Materiam sigilli. 4. de indirecta violatione Sigilli.

§. I.

An ex duabus probabilibus semper tenenda sit favorabilis sigillo?

205. Est hæc Quæstio: Quenam ex duabus sententiis, quarum una affirmat, altera negat in hoc vel illo casu violari sigillum, sit in praxi tenenda & amplectenda, quando utraque ab Auctoribus traditur, & admittitur esse probabilis? Resp. in praxi omnino semper esse Affirmativæ inhærendum. Atque ita etiam sentit Dian. *in præm.* p. 5. n. 11. etsi in aliis materiis semper sit magnus benigniorum sententiarum patronus. Rationes meæ sunt seqq.

I. Quia qui contra alios negant, aliquid esse contra sigillum confessionis, fatentur tamen id communiter esse contra *Secretum medium*, vel saltem contra *Secretum naturale*; atqui *Secretum medium* non differt quoad obligationem à sigillo Confessionis, ut *sup.* n. 183. ostendi, ergo qui concedit aliquid esse contra illud, concedit re ipsa esse etiam contra istud, & tantum nomine tenus negat.

Q 3

Sed

Sed & id, quod contra Secretum naturale agitur, etiam semper (excepto solo casu necessitatis illi præponderantis) est peccatum, nec in praxi licitum. Atque ita ejusmodi Auctoris per suam negativam non tollunt ullo modo peccatum (quod bene notandum) sed tantum minuunt, voluntque illud habere tantum malitiam Injustitiæ & Infidelitatis, non item Sacrilegii. Sed neque hoc præstant, Nam

II. In omnibus ferè casibus id, per quod aliqui contra alios negant violari sigillum, parit tamen, ut illi fatentur, vel periculum illud violandi, vel scandalum, ut homines nimirum, saltem simplices & rudes, putent per id violari sigillum, & irreverentiam fieri Sacramento, ipsique adeo ab eodem absterreantur: ad quod tamen damnum apud simplices æquè atque apud omnes alios cavendum introducta est obligatio sigilli. Suarez apud Fag. *cit. lib. 6. cap. 4. n. 2.* atqui se exponere periculo violandi sigillum, est peccatum contra sigillum, uti & dare scandalum in materia Sigilli, juxta Suar. *l. c.* ergo peccatum illud habet non tantum malitiam Injustitiæ & Infidelitatis, sed etiam Sacrilegii; neque jam superest ulla ratio, ob quam non meritò affirmativa in favorem Sigilli præferatur negativæ.

III. Causa Sigilli est causa pia & plus quam ulla alia favorabilis, quia est in favorem pœnitentis, in bonum publicum totius Ecclesiæ, in honorem & reverentiam Sacramenti post mortalem lapsum summè necessarii, estque semper saluti & bono etiam totius Mundi præferenda; ergo cum quaeritur, an hoc vel illud sit

contra sigillum, & pro utraque parte stat ratio, sed tantum probabilis, tunc in praxi debemus sequi affirmativam sigillo faventem, & nullatenus negativam eidem contrariam; sicut in conflictu probabilium sententiarum semper debemus sequi illam, quæ favet causæ piæ, doti, matrimonio, libertati, similique causæ favorabili. Sanch. *l. 3. Matr. Disp. 16. n. 4.* Tamb. *lib. 1. Decal. cap. 3. §. 4. n. 4.* ex com. Neque vim hujus argumenti declinat satis Dicast. *cit. Disp. 12. n. 57.* ubi: Ego, inquit, amo favere sigillo, sed cum sufficienti fundamento. Nam hoc ipso, quòd sententia aliqua stans pro sigillo ejusque obligatione habeatur ab idoneis Auctoribus pro probabili, deesse ei non potest sufficiens fundamentum.

IV. Quando utraque pars contradictionis est quidem secundum se probabilis; nihilominus tamen eam, quæ cedit in damnum alicujus tertii, non possumus in praxi sine illius præscitu & consensu licitè sequi: sic cum probabile est, equum v. g. & esse & non esse meum, non possum alicui licitè vendere, nisi ille consensus hujus rei consentiat. Tamb. *lib. 1. Decal. cap. 3. §. 3. n. 23.* atqui aliquid esse, vel non esse contra sigillum interest plurimum pœnitentis; quia istud in multis casibus est, & illud in nullo est sine ipsius licentia revelabile; ergo cum utrumque est probabile, non possumus licitè sine pœnitentis licentia sequi negativam, & habere id pro revelabili; sed renemur in praxi sequi affirmativam, & habere pro non revelabili.

206. V. Et si in dubio, non tantum negativo, sed etiam positivo de aliis obligationi-

tionibus rectè possit & debeat fieri resolutione pro eo, qui est in possessione libertatis; in dubio tamen, an aliquis v. g. confessarius sit, vel non sit in hoc aut illo casu obligatus sigillo, resolutio debet semper fieri in favorem Sacramenti & Sigilli. Reginald. lib. 3. cap. 5. ubi cum dixisset, audita in confessione posse revelari ex licentia penitentis; uti & si etiam extra confessionem sint aliunde cognita, addit n. 68. ex Graffio, & extra predictos casus, inquit, debet in dubio Confessarius semper inclinare ad servandum secretum sigilli, ut evitet scandalum; testaturque etiam Tamb. de conf. lib. 5. cap. 3. n. 20. possessionem libertatis ad loquendum, quam habet. v. g. Confessarius, vinci in dubio ab obligatione sigilli, ne Sacramentum tam necessarium reddatur odiosum, fideles ab eo absterreantur, vel ab ejus usu impediuntur. Sed & Tan. cit. q. 9. n. 137. In re dubia, inquit, semper judicandum est in favorem confessionis & penitentis; idemque etiam docet. Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 5. n. 16. Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 2. n. 4. Dicast. l. 6. n. 61. & alii. Atque ex his Fagund. l. c. expressè & in specie loquitur de dubio positivo. Neque cæterorum videtur esse mens alia, cum loquantur de dubio generaliter. Quidquid autem de hoc sit, etiam à dubio negativo licet ad positivum sic argumentari.

VI. Favor sigilli in dubio negativo, in quo nulla alia probabili ratione adjuvatur, est tantus, ut vincat possessionem, & probabilitatem à possessione desumptam, cæteroqui semper ab omnibus maximi aestimatum. Tamb. l. c. ergo etiam in dubio positivo, ubi insuper probabilem ra-

tionem habet pro sestantem, debet vincere oppositam probabilitatem quamcunque. Inæqualia enim manent talia, si iis addantur æqualia; atqui in dubio negativo pars pro sigillo est major & fortior, quàm pars contra sigillum; ergo cum in dubio positivo accedit utrique ratio aliqua, sed tantum probabilis, pars pro sigillo cum sua ratione manet adhuc major & fortior, quàm pars contra sigillum cum sua, estque adeo adhuc in praxi non ista, sed illa tenenda. Neque juvat, etiam si pars sigillo ejusque obligationi contraria quandoque videatur nisi ratione probabiliore, quam obligatio sigilli; quia summa ratio est, quæ pro Religione facit; & favor sigilli superat ipsam possessionem alterius sibi oppositam, ergo cum possessio superet omnem probabilitatem sibi contrariam, etiam majorem; superat quoque eandem favor sigilli, juxta vulgatum: *si vinco vincentem te, vinco & ego te*: Quod si dicas, non ita esse favendum sigillo, ut aliis fiat injuria aliqua, aut iniquè imponatur obligatio: Verum dicis; sed nego iniquè agi cum illo, qui in dubio censetur potius esse, quàm non esse obligatus sigillo, ut constat ex dictis & cit. DD.

207. Pro confirmatione addo, omne illud obligatione sigilli prohiberi, quod confessionem redderet gravem & odiosam fidelibus. Lug. cit. Disp. 23. n. 97. atqui sententia aliqua, quæ in dato quodam casu obligationem sigilli probabiliter negat, in quo alia probabiliter eandem obligationem affirmat, reddit planè confessionem odiosam & gravem, impediendo scilicet à faciliore saltem ejus usu, ut patebit ex dicendis §. II. ergo &c.

Unde

Unde rectè Gobat dixit, se ejusmodi sententiis in suo Clypeo Clementium Judicum, & sub illo nullum angulum permittere, ut habetur p. 2. *Clypei Decad.* 2. *Docum.* 17. n. 230. edit. *Constant.* 1669. prætermisâ in Quinario ob causas ibi assignatas. Nescio autem quo consilio idem Author, cum in *Exper. Theol.* tr. 7. n. 852. scripsisset juxta aliquos solùm confessarium obligari sigillo propriè dicto; cæteros autem quocunque tandem modo notitiam confessionis acquirant, secreto tantùm naturali: quod quidem alii asserunt esse prorsus in omni casu inviolabile sub reatu sacrilegii: at verò *Vasq. Hurt.* & alii apud *Dian.* p. 5. tr. 11. Res. 11. censent posse revelari ab iis ad gravissimum malum avertendum, deinde ipse interposito suo judicio dixerit: plurimum referre ad praxin, utrà sis opinione imbutus; & tandem his verbis subscripserit: non possum negare probabilitatem alterutrius sententiæ; seu non obliganti in extrema necessitate præferim publicam, seu obliganti in illa. Vide eundem etiam n. 888.

Certè in contrarium est imprimis, quia Auctores à *Dian.* l. c. relati loquuntur tantùm de iis, quibus confessarius ex licentia pœnitentis revelat confessionem; non autem ita universaliter de omnibus aliis, sicut Gobat. Deinde si probabile est, & quidem etiam *practicè*, ut Gobat l. c. agnoscit, quòd inter alios illi quoque non teneantur sigillo, sed præcisè tantùm secreto naturali, eoque ex justa causa revelabili, quibus confessarius sine licentia pœnitentis sacrilegè ejus peccatum confessum revelat; ergo hoc ipso jam possunt in foro externo licitè ut testes contra sigillifragum Confessarium à Judi-

ce examinari, & licitè contra eundem testari absque omni alia licentia pœnitentis; cum utique justissima causa sit aperiendi secretum merè naturale, quando ad puniendum crimen toti Ecclesiæ perniciosissimum, avertendumque damnum, ipsâ Mundi totius ruinâ gravius, est ita necessarium. Hæc autem sequela jam ostendit, illum frustra in *Accusar.* Can. cap. 42. à n. 199. tam operosè conatum esse demonstrare, nec Judicem, nec testes posse id, quod in sequela dixi, sine licentia pœnitentis agere, ex hoc solo & unico fundamento, quòd & Judex & testes aliquin agerent contra sigillum. Ipse enim, ut vidimus, fateatur, in praxi etiam esse probabile, illos non sigillo, sed tantùm secreto merè naturali, eoque revelabili obligari. Præterea autem quis non videt futurum, ut pœnitentes valde abstergentur à Sacramento Pœnitentiæ, vel multùm in ejus usu impediuntur, si interpretes, internuntius, vel illi, quibus sacrilegè revelatur confessio, vel qui eam casu aut heuquiter audiunt &c. non sigillo, sed tantùm secreto obligentur merè naturali, quod in multis casibus, etiam cum gravissimo pœnitentis damno, aperiiri potest; ergo id hoc ipso est, & esse debet sub obligatione sigilli prohibitum, ut paulò antè ex *Lug.* argumentati sumus.

208. His ita constitutis ostendam nunc porrò, quem usum in praxi habere possint fundamenta huc usque declarata; & ordine illis correspondente subjungam aliquot particularium casuum Resolutiones, allegato pro & contra uno alteròve Authore, apud quem alii videri possunt. Semper autem in omnibus constanter inharbo illis sententiis, quæ
& à

& à DD. censentur probabiles, & insuper etiam favent sigillo ejusque obligationi; quidquid jam sit de contrariis earumque probabilitate, quam si quis dicere vellet, non esse practicè practicum, sed tantum speculativam in sensu, quo Laym. l. i. tr. i. cap. 5. n. 2. loquitur, ei non magno- pere reluctandum esse censerem. Idque apertè tradit Diana in cit. proem. p. 5. tr. ii.

§. II.

Resolutiones de Confessione ad Sigillum obligante.

209. De hac diximus sup. n. 185. omnem illam peccati manifestationem & solam obligare sub sigillo, quam quis facit cum aliquo animo se in foro interno accusandi, vel alterius directioni se subjiciendi aliquo saltem modo in ordine ad absolutionem; ita ut cum Fag. Prac. 2. lib. 6. cap. 6. n. 16. rectè pro Maxima statuatur, quòd obligatio sigilli ob suam favorabilitatem non solum ad ipsam confessionem (strictè sumptam) extendatur, sed etiam ad omnia ea, quæ ordinantur immediatè ad illam, nimirum tanquam instrumenta & media necessaria, vel saltem utilia, sùntque propterea etiam Confessio inchoata & inchoativè. Manifestatio ergo peccati cum prædicto animo facta verè obligat sub sigillo, nec potest sine licentia pœnitentis in ullo excogitabili casu revelari.

210. I. Si Adam confessus est sacrilegè, vel sine debito dolore, aut proposito se emendandi, ignoscendi inimico, restituendi rem alienam, vitandi occasionem proximam, malum suum statum
R. P. Stoz Trib. Pœnit. Lib. II.

v.g. concubinarum deserendi &c. Est communis ex cap. Quod quidam s. de pœnit. & remiss. Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 138. Lug. Disp. 23. n. 17. etiam si ejusmodi pœnitens sciat, se propterea ante hæc ab isto vel alio confessario non fuisse absolutum, & neque tum magnam spem habeat obtinendi absolutionem. Ratio, quia nihilominus potest adhuc manifestare sua peccata cum animo se de iis accusandi, vel se directioni confessarii subjiciendi. Est contra Coninch. Disp. 9. n. 7. quamvis, n. 8. v. secus, videatur non multum repugnare.

211. II. Si Barnabas veniens ad confessionale dicat, se ob gravem animi afflictionem non esse satis dispositum, nec cupere absolvi; velle tamen miseriam sui statùs & peccata explicare, ut confessarius possit ipsi ad bonum suum spirituale vel temporale præbere aliquod consilium, solatium vel auxilium. Ratio, quia hæc peccatorum manifestatio est saltem dispositivè, reductivè, & inchoativè confessio. Fag. l. c. cap. 4. n. 24. cum Syl. Videtur enim pœnitens eam facere, ut ab afflictione liberetur, atque ita disponatur ad absolutionem postea aliquando recipendam. Contrarii Doctores loquuntur tantum de illo, qui circa aliquod suum peccatum petit consilium profus imper- tinenter ad confessionem vel absolutionem apud Palao de pœnit. Disp. un. p. 19. §. 2. n. 2.

212. III. Si Cosmas volens confite- ri per interpretem, sive Clericum sive Laicum, manifestet sua peccata illi, etiam in absentia Confessarii; sicut fieri posse dixi sup. n. 99. Interpres autem deinde non exponat Confessario. Ratio, quia
R mani-

manifestatio peccatorum facta interpreti etiam Laico est inchoata confessio. Lug. *l.c. n. 21*, ex communi, contra Cajet. & Sotum. Idem est si Internuntius peccata, quæ quis per illum confiteri vult, non referat ad confessarium. Unde si quis ex errore putet, se posse per alium confiteri, & absens absolvi, atque propterea aliquod peccatum manifestet, v. g. suo filio, ut iste ejus nomine tanquam Internuntius, id proximè confiteatur, tunc filius obligabitur sigillo; uti & confessarius, cui id filius confitebitur. Neque aliter sentiendum esse puto, si ego, quia non possum confiteri nisi Sacerdoti Italo linguâ latinâ, quam non bene calleo, & interrogem aliquem alium, quomodo hoc vel illud meum peccatum latinè proferre debeam: modò non expressè velim mea peccata tali instructori tanquam amico committere solùm sub secreto naturali. Ratio, quia etiam iste me adjuvat, ut possim confessario loqui ab eoque intelligi, ergo est quasi interpret meus. Neque refert, quòd ipse deinde non immediatè loquatur confessario, ut dicam *n. 214*. Negat tamen Coninch, *cit. Disp. 9. n. 47*.

213. Eodem modo est quasi interpret meus, cui dico me velle confiteri; & propterea illum consulo, an aut quomodo hoc vel illud teneam confiteri; sive jam consulam illum ipsum, cui volo postea confiteri; sive quemvis alium Clericum, vel Laicum. Fagund. *l.c. cap. 6. n. 5. & n. 23*. Dian. *p. 5. tr. 11. Ref. 44*. cum aliis contra Suar. Henriq. & alios apud Fag. *n. 22*. qui tamen apud eundem *n. 24*. consentiente Dicast. *cit. Disp. 12. n. 55*. concedunt, illum ex ejusmodi confi-

liariis obstringi sigillo, cui etiam velim deinde confiteri; quia putant apud hunc tantùm, & non apud alios manifestationem peccati esse confessionem inchoatam. Sed rectius Fagund. ait, apud alios æquè ac apud istum eam fieri à pœnitente in ordine ad absolutionem. Unde juxta dicta *sup. n. 185*. est respectu omnium Confessio saltem inchoata.

214. IV. Si David ob defectum memoriæ, vel aliam causam non possit commouè confiteri, nisi ex scripto; sed quia dexteram vel dextræ usum amisit, dicter sua peccata alicui ad calamum; teneatur quoque ejusmodi scriba ad sigillum, quia manifestantur ipsi peccata in ordine ad confessionem, sicut interpreti; cum David, ut ponitur, non possit nisi per intermediam ipsius operam bene confiteri. Præpos. *de Pœnit. q. 11. dub. 4. n. 34*. Neque refert, quòd scriba ejusque opera esse medium videatur tantùm remotum. Nam est nihil minus ordinatum ad confessionem. Et certè etiam studiosus v. g. per quem germanus sua peccata indicat latinè Italo, & per hunc italicè Gallo, ac denique per istum gallicè confessario Hispano, quem solum habere potest, obligatur unacum aliis sigillo, etsi mediatè tantùm & remotè ad confessionem istam cooperetur.

215. Ipsa quoque scripta scheda Confessionis obligat lectores non tantùm sub Secreto naturali gravissimè, ut concedunt omnes *sup. lib. 1. p. 3. n. 439*. sed etiam sub Sigillo propriè dicto. Fag. *l.c. cap. 5. n. 16*. Dian. *p. 3. tr. 4. Ref. 112. & p. 5. tr. 11. Ref. 27*. Dicast. *l.c. n. 58. & seq.* cum multis aliis contra Palao *cit. p. 19. §. 4. n. 11*. Laym. *cit. cap. 14. n. 19. & mul-*

eos alios. Ratio; Tum quia talis scriptura non tantum continet materiam confessionis seu peccata, ut vulg. Lugo; sed etiam est eorum manifestatio, & quidem iuxta intentionem penitentis facta in ordine ad sui accusationem in foro interno, & absolutionem; ergo est confessio inchoata; vel, si sacerdoti jam exhibita & lecta sit, etiam perfecta & absoluta, ut fatetur Laym. Tum quia fatetur Lugo *cit. Disp. 23. n. 47.* scripturam, si per eam liceret absenti confiteri, fore confessionem propriè dictam & sigilliferam; atqui licitum est ex certis causis peccata in scripto mittere absenti confessario, vel presentis tradere legenda, modò penitens deinde coram exprimat, quòd se de peccatis in scripto contentis & lectis accuset, ut dixi *sup. cit. p. 3. n. 83.* ergo ejusmodi scriptum est vera confessio saltem inchoata & incompleta; completa autem, cum id penitens vel confessarius actu legit, ut Lug. *n. 48.* concedit de muto per scripturam confitente. Neque refert, quòd scriptura non sit aliquid transiens, nec fiat coram confessario, ut urget Palao. Nam etiam manifestatio peccati facta interpreti vel internuntio non est transitoria, sed manet in utriusque memoria, nec fieri debet, aut sit coram sacerdote, & tamen rectè habetur pro confessione ad sigillum obligante. Tum quia juxta Lug. *n. 49.* scriptura, per quam penitens à superiore petit facultatem absolvendi à casu reservato, obligat sub sigillo legentes; ergo etiam scriptura, quam aliquis facit, ut per eam ipsam sua peccata manifestare possit confessario in ordine ad absolutionem.

216. V. Si Fabius confiteatur alicui sa-

cerdoti, quem bona fide credit habere potestatem absolvendi, cum non habeat. Est communis. Item si illi, quem etiam scit carere Ordine vel potestate, confiteatur, eo tamen animo, ut per illum post obtentam potestatem Ordinis vel Jurisdictionis absolvatur. Fag. *l. 6. cap. 6. n. 24.* Lug. *l. c. n. 37. & alii.* Imò et si solum dicat alicui sacerdoti, se velle illi confiteri, simulque roget, ut propter suum peccatum reservatum petat prius à superiore facultatem absolvendi. Lug. *l. c. n. 34.* uti & si ipse penitens adeat superiorem, etiam eum, qui, ut fieri potest, nondum est sacerdos, ab eò que petat licentiam, ut per alium à reservatis possit absolvi. Lug. *n. 36. cum aliis contra Coninch. l. c. n. 44. & alios.* Ratio, quia in omnibus istis casibus manifestatio peccati fit aliquo modo à penitente cum animo se accusandi, & in ordine ad absolutionem, adeoque est vera, vel saltem inchoata confessio Sacramentalis genericè sumpta, & *sup. n. 185.* descripta.

217. VI. Si Guido confiteatur bona fide Clero vel Laico, qui malitiòse fingit se esse legitima potestate præditum, cum non sit. Est communis apud Fag. *l. c. n. 9.* Dian. *p. 5. tr. 11. Res. 15.* Ratio est eadem, quam paulò antè dedi. Quod si Guido sciat aliquem esse Laicum, vel Clericum nondum esse sacerdotem; sed tamen per errorem invincibilem putet illum habere legitimam potestatem absolvendi, & propterea ipsi confiteatur sive jam in casu necessitatis sive extra, negat hanc confessionem obligare ad sigillum Laym. *l. c. n. 19. v. sexto.* Tan. *tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 139.* Coninch. *l. c. n. 6.* Lugo *l. c. n. 42.* Suar. Vasq. & multialii. Affir-

R 2

mat

mat Fag. *cit. cap. 6. n. 5.* cum Nav. & aliis, quibus apud Dicast. mox citandum consentit Præpos. & Hurtadus, quia videtur esse par ratio utriusque hujus casus. Nam in utroque confessio est invalida ex defectu Ministri; in utroque tamen pœnitens facit manifestationem suorum peccatorum in ordine ad absolutionem, putatque valere, etsi in priore ex errore facti, in posteriore ex errore Juris.

Afferit quidem Card. Lug. aliquam disparitatem, quod in priore casu pœnitens apprehendat & intendat absolutionem à legitima potestate tam Ordinis, quam Jurisdictionis dependentem, adeoque veram & à Christo institutam; in posteriore autem tantum dependentem à sola potestate Jurisdictionis, adeoque tantum fictitiam. Idque speculativè loquendo approbat etiam Dicast. *l. c. n. 30.* Sed hæc disparitas non videtur hic multum juvare; cum sufficiat ad sigillum, si manifestatio peccati fiat cum animo se in foro interno accusandi, se directioni alterius subjiciendi &c. neque necesse est, velle, saltem explicitè, absolutionem, ut *sup. n. 185.* dictum ex ipso Lug. Adde, quod possit quoque vera à Christo instituta absolutio intendi abstrahendo, an à Sacerdote, vel Laico debeat conferri. Unde & ipse Dicast. tandem in praxi, inquit, consultius est, sigilli secretum hic agnoscere & servare. Confirmari hæc possunt ex dictis *sup. n. 212. & seq.*

218. VII. Si Haimo instante prælio, naufragio &c. vel in vicinia aliorum, sive ad confessionale adstantium, sive ad ægrum v. g. adjacentium, non possit confessario sua peccata manifestare, ut non etiam alii audiant; obligat hæc confessio

ad sigillum non tantum confessarium, sed etiam omnes alios auditores, ita ut neque inter se, neque cum aliis de ejus materia loqui possint. Fag. *cit. lib. 6. cap. 5. n. 1.* Coninch. *Disp. 9. n. 35.* Palao *cit. p. 19. s. 4. n. 4.* Laym. *l. c. n. 17. v. Tertio.* contra Sotum & alios.

Quodsi Haimo sponte sua ad majorem v. g. sui confusionem vel ob aliam causam publicè, vel ita alta voce confiteatur, ut ab aliis audiatur, tunc juxta Coninch. *n. 46.* & Palao *n. 10.* solus Confessarius, non item alii audientes obligantur ad sigillum, quia Confessionem hanc respectu illius tantum & non aliorum ajunt esse Sacramentalem. Sed cum realiter sit respectu omnium una tantum confessio, eaque à parte rei verè Sacramentalis, rectius dicitur, pœnitentem ipso facto dare licentiam, vi cujus sicut audientes, ita & ipse quoque confessarius sit in tantum liber ab obligatione sigilli, in quantum pœnitens vult. Neque enim est ratio, ob quam confessio seu locutio pœnitentis dicatur respectu aliorum esse publica, & respectu solius Confessarii, qui eandem æquè audit, sit occulta & secreta. Lugo *n. 39.*

219. Econtra confessio sub sigillo obligans non est. I. cum quis absque omni animo confitendi dicit alteri, se hoc vel illud suum arcanum ei committere sub sigillo confessionis; etiam si ita dicat alicui sacerdoti, in confessionali, flexis genibus, facta cruce, & dicto confiteor, instar aliorum pœnitentium. Fagund. *lib. 6. cap. 5. n. 3.* Laym. *l. 5. rr. 6. n. 2. v. ex his,* quia hæc omnia, cum non fiant animo se accusandi, nec in ordine ad absolutionem, non sunt confessio, ergo nec pa-

riunt

riunt obligationem sigilli. Neque alter, etiam si promiserit se velle esse obligatum, sicut sigillo, peccat revelando contra sigillum, Dian. p. 5. tr. 11. Res. 54. Dicast. l. c. n. 31. cum aliis; nili forte ex conscientia erronea & affectivè; quia neque hæc promissio aut volitio est confessio, & sigillum aliunde non potest otiri.

220. Nec II. cum quis unum vel plura peccata sua alicui etiam sacerdoti manifestat consilii vel auxilii petendi causâ, non tamen ad pacandam conscientiam, ut sup. n. 211. sed præcisè tantum ad infamiam, pœnam, aliterius iram, al' uide simile malum evadendum. Palao cit. p. 19. §. 2. n. 2. Vel cum quis in confessionali unum vel plura peccata dicit, sed tantum cum animo illudendi confessario, vel ei damnum aliquod v. g. per furtum inferendi, vel eum ad patrandum aliquod facinus, ejusque societatem adducendi, Fag. cit. lib. 6. cap. 4. n. 18. Dicast. l. c. n. 42. & 43. Vel cum occultus peccator v. g. hæreticus, quia jam etiam, ne prodatur, cum aliis communicare vult, accedit ad confessionale, tantum ut simulet se confiteri; neque de ullo peccato se accuset, sed tantum schedam confessionis petat. Lugo Diss. 23. n. 117. Laym. cit. cap. 14. n. 8. v. Moneo, ubi rectè dicit, confessarium tali simulatori non debere, nec posse dare schedam Confessionis, ne malæ ejus simulationi coöperetur; de quo plura infra n. 235. v. Quod si & sup. l. 1. p. 3. n. 22.

221. Nec III. cum contententur suis Prædicantibus illi ex Aatholicis, qui non credunt Pœnitentiam esse Sacramentum, & putant in ea non remitti, sed tantum regi peccata; neque Præcones posse re-

mittere peccata, sed tantum denuntiare eorum remissionem. Nam etsi isti sua peccata etiam in specie enarrant coram prædicantibus, tamen id non faciunt cum animo se coram illis accusandi, sed tantum coram DEO; multò minus cum animo absolutionem peccatorum obtinendi ab illis, cum etiam ab ipso DEO non hanc sed tantum tegimen aliquod & pallium sibi dari posse existiment. Aliud sentit Gobat tr. 7. n. 785. & 853. sed ex hypothesis, quæ principiis fidei in incude Aatholicorum fabricatæ non correspondet. Ejusmodi ergo confessariorum operâ nemo hominum, sed diabolus, quæ Germanorum phrasis esse solet, utatur.

§. III.

Resolutiones circa Materiam Sigilli.

Hanc jam sup. n. 191. ita explicavimus, ut facile sit inde multos casus resolvere. Aliquos tamen hic superaddam exempli causa. Itaque

222. Contra sigillum ejusque obligationem ratione materiæ peccat, I. Quicumque peccatum mortale, etiam in genere tantum, vel veniale in specie dicit sibi hanc vel illam determinatam personam confessam esse. sup. l. c. non tantum, si ipsi esset ex sola confessione notum, de quo non est dubium teste Palao cit. p. 19. §. 3. n. 6. sed etiam, cum id esset ipsi ut publicum & notorium per famam, sententiam Judicis &c. vel aliunde extra confessionem notum. Nam dicere, se tale peccatum ex confessione scire, est proptiè revelare confessionem, reddique

eam odiosam, ut dixi *sup.* n. 193. & docet Fag. *cit.* lib. 6. cap. 5. n. 7. cum communi; præterquam quod noticiam peccati faciat communiter etiam multò certiozem. Unde de notorio fure, latrone, adultero &c. non licet dicere: *confessus est mihi sua furta, latrocinia* etiam addendo, *cum magno dolore, fletu, &c.* Palao *l. c.* Fag. *l. c.* cap. 4. n. 6. ubi contrariam sententiam censet esse falsam & improbabilem. Tribuitur hæc Medina; sed Fag. n. 7. putat eum ex aliorum potiùs mente, quam suâ ita scripsisse.

Per hoc tamen non est prohibitum, quo minus illi possint de peccato in confessione audito licetè inter se & cum aliis loqui, qui id etiam aliunde ante vel post confessionem cognoverunt. S. Thomas & cum eo omnes ad unum teste Nav. apud Reginald. *l. 3. n. 63.* Adeoque potest aliquis famulum vel alium propter furtum. v. g. domo expellere, aut civiliter apud Judicem accusare, si id ex confessione, & insuper etiam aliunde, sive ante, sive post, cognovit. Laym. *cit.* cap. 14. n. 3. Sed observatis his cautelis, 1. ut ad evitandum scandalum indicet modum, quo delictum illud extra confessionem cognovit. 2. ne ulla ratione significet, se id etiam ex confessione scire Reginald. *l. c.* & n. 64. 3. ut ne quidem noticiâ confessionis ullatenus utatur; adeoque nihil aliud quoad substantiam, modum, locum, aliâsque circumstantias, neque quidquam certius dicat, quam præcisè sicut extra confessionem cognovit. Coninch. *Disp.* 9. n. 9. Dicast. *cit.* *Disp.* 12. n. 49. 4. ut in primo statim accessu ad alium confessarium dirigat pœnitentem, si ejus delictum jam ante con-

fessionem scit, & propterea aliquid contra illum extra eam movere statuit. Laym. *l. c.*

223. II. Quodsi quis de aliquo notorio v. g. latrone dicat tantùm in genere; *Confessus est mihi animo valde contrito sua peccata*, existimat Palao *cit.* n. 6. Laym. *cit.* cap. 14. n. 21. & alii id non esse contra sigillum, cum cedat in laudem pœnitentis, nec ullum ejus peccatum in specie, nec mortale in genere reveletur. Et ut Laym. *l. c.* ait ex Coninch. *Disp.* 9. n. 53. per prædicta verba significatur quidem confessio peccatorum; nullo modo tamen per ea significatur, quod peccata illa fuerint latrocinia, sed hoc est audientibus jam aliunde notum. Verùm hæc opinio non caret difficultate, eamque rejicit Dian. *p. 5. tr. 11. Res.* 42. v. *Nelandum.* Nam memoratis verbis est non per se, tamen in istis saltem circumstantiis verè significantur latrocinia. Deinde tali suo dicto Confessarius revelat indirectè publica pœnitentis peccata; quod juxta hos ipsos Auctores & omnes alios est contra sigillum. Probatur autem id ex dictis *sup.* n. 192. Nam quilibet potest prudenter & sine temeritate sic concludere: Cajus Latro, vi dicti à confessario, est bene confessus sua peccata; atqui Caji peccata sunt etiam latrocinia, uti est notorium, ergo, vi dicti à Confessario, Cajus est confessus etiam latrocinia. Idem esset, si confessarius de occulto peccatore ita loqueretur alicui, cui jam ante aliunde est notum ejus peccatum.

Meo itaque Judicio opus est hîc aliqua distinctione. Nam si constat reum à tempore commissi notorii delicti esse

tunc

tunc prima vice confessum, violabitur omnino indirectè sigillum per ejusmodi dictum; non item, si non constet. Ratio disparitatis est, quia ex illo dicto rectè inferitur confessio ipsius notorii delicti in priore casu, ut vidimus; non item in posteriore: in quo, quia notorium delictum potuit jam antè in alia confessione fuisse ritè expiatum, non potest ulla ratione prudenter inferri; quod inter peccata, de quibus in genere dicitur reus esse hìc & nunc confessus, illud ipsum fuerit etiam repetitum. Reginald. l. 3. n. 44. Et quia de reis, qui supplicio afficiuntur, communiter non constat, quòd post commissà sua delicta, tunc notoria, nullam adhuc aliam confessionem antea fecerint, ideo juxta communissimam sententiam Confessarii sine omni scrupulo liberè & licitè dicere possunt, reum esse bene confessum sua peccata. Fag. cit. lib. 6. cap. 5. n. 6. & n. 17. Optimum autem est, ut à publicis peccatoribus petat confessarius licentiam dicendi de eorum notoriis peccatis, quæ ad ipsorum honorem & aliorum ædificationem spectant. Reginald. l. c.

224. III. Qui dicit v.g. *Cajus est mihi confessus*; *Cajum absolvi*, aut aliud æquivalens ordinariè (de quo *infr. n. 241.*) non frangit sigillum; quia etiam illi possunt dici confiteri juxta dicta *sup. n. 185.* qui tantùm dicunt, se ab ultima confessione non esse sibi conscios peccati mortalis, voluisse tamen se sistere judicio Confessarii, ut admittantur ad Sacram Communionem. Item qui manifestant Confessario aliqua cum animo se de iis accusandi, & in ordine ad absolutionem; sed tantùm talia, in quibus confessarius

deinde agnoscit, eos nihil deliquisse. Tamb. *de conf. l. 5. c. 3. n. 10.* ut sæpe fit, & fieri potest à parvulis, simplicibus, frequenter confiteri solitis, vel perfectioni deditis, quorum aliqui apud Nicol. Lancicum *tom. 1. opus 6. 3. n. 32.* per quinqueñium, alii per triginta annos, aliqui totà suà vità nunquam ullum veniale cum plena deliberatione commississe perhibentur. Sic etiam rectè dicere potest Judex, se absolvisse illum, quem in facto, de quo accusatus est, pronuntiavit nihil deliquisse. Quamvis autem hujusmodi confessio & absolutio multùm differat ab ea, quæ est constitutiva Sacramenti Pœnitentiæ, est tamen nihilominus adhuc Judicialis, quia fit coram Judice & à Judice in tribunali sedente.

Quod si quis addat & dicat: *Cajus est mihi confessus sua peccata*; vel *confessus est venialia*; communissima & certè sententia habet, sigillum etiam non lædi, ut ait Fag. cit. lib. 6. cap. 5. n. 18. Ratio dari solet à DD. hæc, quia hoc ipso, quòd aliquis confiteatur, supponitur confiteri peccata saltem venialia; ergo sicut salvo sigillo aliquis dici potest esse confessus, ita etiam dici potest esse confessus peccata, esse confessus venialia. Lug. l. c. n. 50. Dicast. l. c. n. 50. Reginald. l. 3. n. 43. Addit iste *ibid.* etiam hanc rationem, quia omnibus notorium est, quòd non sit homo, qui non peccet 3. Reg. 8. & 1. Joan. 1. quòdque nemo confiteri debeat, nisi peccata; ergo de confesso dicere, *illum esse confessum peccata*, vel *esse confessum venialia*, nec illum infamar, nec reddit confessionem odiosam, ergo non est contra sigillum.

Sed

Sed hæc rationes non satisfaciunt. Nam confiteri aut absolvi, ut paulò antè dixi, non necessariò, nec semper supponit aliquem confiteri peccata, ab iisque absolvi. Deinde etsi sit notorium, aliquem peccasse mortaliter, Confessarius tamen non potest dicere, id eum sibi esse confessum. *sup. n. 222. Et seq.* ergo etiam cum est notorium aliquem peccasse, vel peccasse venialiter, non potest confessarius dicere, id eum sibi esse confessum. Esto enim, quòd id non infamet pœnitentè, & aliis omnibus constet illum confiteri peccata; tamen dicere, se hoc ipsum scire de eo ex ejus confessione, est revelare confessionem, eamque potest odiosam reddere. Alia argumenta affert Fag. *l.c.* & propterea censet sententiam, quæ ait predictis modis loquendi sigillum frangi, non esse improbabilem, sed piam & defendi posse.

Ego hîc distinguo; & de pœnitentibus, de quibus notorium omnibus est, quòd soleant peccare venialiter, censeo non fore contra sigillum, si confessarius dicat esse confessos peccata, vel esse confessos venialia. Ratio autem est hæc sola, quòd tales pœnitentes ipso facto, cum palàm confitentur, dent ut cuivis, sic etiam confessariis licentiam ita loquendi: de aliis autem pœnitentibus supra indicatis ita loqui, si quandoque confiteantur verum peccatum, erit omnino contra sigillum. Nam etsi communiter urgere soleant Confessarii, ut etiam isti se iterùm accusent de aliquo peccato jam antè semel confessò, & ritè expiato, ut Sacramentum ad conferendam gratiam perfici possit; tamen ad id nemo tenetur, & ab aliquibus etiam nequit obtine-

ri. Quidquid autem de his sit, consultum omnino est, plus non dicere de aliquo, quàm quòd *confessus sit*; non addendo, *peccata*, aut *venialia*; cum nulla sit, nec esse possit hujuscemodi additionis necessitas; & univèrsim per omnes istos loquendi modos sæpe indirectè frangi possit sigillum, ut dicam *infra cit. n. 241.*

225. IV. Qui dicit: *Tutus in confitendis minutissimis suis peccatis mihi molestus est*, non frangit sigillum juxta communem apud Dian. *p. 5. tr. II. Res. 50.* & teste Fag. *cit. cap. 5. n. 17.* concedunt omnes. Sed frangi sigillum affirmat Palao *cit. p. 19. §. 3. n. 9.* uti & Granado apud Dian. idque non immeritò. Nam præter paulò antè dicta sunt etiam hæc rationes. Tum quia parva & magna venialia sunt etiam aliquo modo species venialium; atqui venialia in specie revelare est contra sigillum *sup. n. 191.* ergo sicut dicere, hunc vel illum esse confessum venialia gravia; ita & dicere, illum esse confessum parva & minuta, est contra sigillum; cum neutrum ex eo solo, quòd confiteatur, determinatè constet. Tum quia minutia venialium, Confessario molestæ, sunt circumstantia eorum, & quidem talis, quam pœnitens non libenter aliis extra confessionem manifestaret, indèque pateretur aliquam confusionem, ergo jam cadunt sub sigillum. *sup. cit. n. 191.* Et verò Dian. *l.c.* consultat confessariis, ut ab hujusmodi locutionibus abstineant; imò Coninch. *cit. Diss. 9. n. 11.* ait eos malè & periculosè ita loqui, frangerèque sigillum indirectè; cui consentit Laym. *cit. cap. 14. n. 6. v. simile.* de quo *infra.*

Ex dictis patet, quod etiam contra sigillum sit dicere de aliquo frequenter confitente: *Jam confessus est nova venialia*, contra Card. Lugo *cit. Diss. 23. n. 90.* Quæ ergo *sup. cit. n. 191.* tradita sunt de venialibus tanquam de materia sigilli, debent juxta hunc & præcedentem numerum intelligi.

226. Qui aliis dicit, se peccatum v.g. furti, homicidii &c. in confessione audivisse; personam tamen penitentis non expressa, & in iis circumstantiis, ut moraliter nullum quoque sit periculum, quod vi hujus dicti ullus ex audientibus sit unquam perventurus in noticiam illius, non frangit quidem sigillum; Fag. *cit. lib. 6. cap. 4. n. 1. & cap. 5. n. 11.* Reginald. *lib. 3. n. 45.* Laym. *cit. cap. 14. n. 10. v. octavo.* Palao *cit. p. 19. §. 3. n. 10.* contra Panormit. apud Fag. *cit. cap. 5. n. 12.* tamen sine fructu id dicere juxta Reginald. est peccatum veniale, utpote verbum otiosum; cum scandalo autem aliorum, putantium ita violari sigillum, est mortale. Rarò quoque abest periculum frangendi sigillum, nisi quis loquatur abstractissimè ab omnibus qualitatibus & circumstantiis personæ, loci, temporis &c. Si enim post confessiones annis aliquot auditas tandem dicas, primum tuum penitentem fuisse v.g. magnum; vel si una vice dicas, tali & tali die aliquem esse tibi confessum adulterium; alia vice dicas, te eo die habuisse tantum unum penitentem; & post aliquod tempus immemor priorum verborum iterum dicas, illo die fuisse tibi confessum Cajum; & quod facile fieri potest, aliquis ex iis, quibus ita loqueris, viderit & adhuc meminerit, quis fuerit primus tuus penitens; vel meminerit,

R. P. Stoz Trib. Panit. Lib. II.

quæ diversis vicibus dixisti; planè ei jam revelasti & peccatum & personam penitentis, sigillo sacrilegè violato. Imò potest hujusmodi periculum esse, etiam cum abstractissimè dicis, tibi aliquem esse confessum v.g. homicidium: si nimirum ille, qui complexus fuit; vel ille, cui penitens tanquam amico id antè aperuit, hoc ex te audiat, & sciat eum tibi esse confessum, & alios tuos penitentes nihil simile patrare. vide *Diss. 23. n. 63.* Tan. *tom. 4. Diss. 6. q. 9. n. 129.* Violat autem sigillum, seu contra illud peccat, qui se committit periculo violandi illud, nisi faciat ob causam magnæ utilitatis. Laym. *l.c.* imò necessitatis, cum magna cautela & apud viros doctos. Fag. *cit. n. 11.*

Omnes itaque DD. unanimiter docent, consultissimum esse, ut si de peccatis mentio incidat, nemo facile dicat, sibi hoc vel illud in confessione fuisse manifestatum; quia rarissimum est, ut necessitas aut utilitas aliqua, etiam cum petendum est ab alio aliquod v.g. consilium, id requirat; & quia vix abest periculum vel scandalum, maximè si quid tale dicatur coram multis; vel coram paucis quidem, sed tamen in eodem loco & urbe, ubi confessio fuit audita; vel post breve tempus ab ea audita. Fag. *cit. c. 4.* qui cum aliis *ibid.* Confessarios per viscera Misericordiæ Christi Domini rogat, ne faciles sint ad ita, etiam generalim tantum, loquendum. Sed & Reginald. *l.c. n. 46.* ait, etsi speculativè post aliquando esse licitum, ut aliquis ita genericè loquatur, in praxi tamen contrarium esse servandum. Maximè autem hinc attendere debent Parochi & alii

S

in

in suis concionibus, ne contra hanc doctrinam graviter impingant.

227. Qui ex confessionibus in aliquo v.g. pago, urbe, Monasterio &c. auditis dicit, in illa communitate committi multa adulteria, usuras, veneficia &c. certum est, quod peccet contra Justitiam, infamando injuriosè communitatem, nisi ejusmodi delicta sint publica & notoria; vel nisi communitas sit talis & tam magna, ut prudenter omnes judicare possint, eam non carere ejusmodi zizaniis. *Fag. cit. lib. 6. cap. 4. n. 2.* Sæpè etiam peccat contra charitatem, hac ratione scandalizando audientes, maximè si sint simplices; peccat quoque contra ipsum confessionis sigillum, Suarez, Vasq. & alii contra Navarr. Henriq. & alios apud *Fag. l. c. cap. 4. n. 2.* & *Dian. p. 2. rr. 15. Res. 13.* quia magnum est periculum, ne iis, qui talia audiunt, ipsæ personæ pœnitentium innotescant, maximè si locus, aut cœtus Regularium, vel Clericorum secularium non sit amplus & numerosus. Nam illi, quos ex tali numero constat esse solutioris vitæ, sinistrae famæ &c. redduntur valdè suspecti de ejusmodi peccatis, & sic est magnum periculum, ne omnino deprehendantur. *Coninch. cit. Disp. 9. n. 16.* *Bonac. tom. 1. Disp. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 3.* *Palao cit. p. 19. §. 3. n. 11.* Addit *Dicast. cit. Disp. 12. n. 64.* hoc ex eo quoque esse contra sigillum, quia confessionem planè reddit odiosam. Unde apparet, non satis cautos vel tutos esse; qui scribunt sive in libris sive in litteris, in hoc vel illo loco tot & tot confessiones sacrilegè factas fuisse correctas, tot & tot à concubinato vel adulteriis abstractos, & similia. Nam et-

si apud alios nullum sit; apud eos tamen, qui in eodem loco sunt vel fuerunt, magnum est periculum violandi sigilli.

228. Confessarius, vi sigilli, non potest revelare peccatum, quod quis nondum commisit, sed vult adhuc committere, v.g. cædem innocentis, prodicionem Reipubl. &c. si quidem reus malam hanc voluntatem ei verè cum animo se de ea accusandi manifestet; sicut potest facere non minus, quàm alius de peccato jam commissò potest verè se accusare, etsi non velit ab eo desistere. *Fag. l. c. cap. 4. n. 23. §. 26.* *Tan. tom. 4. Disp. 6. q. 9. n. 138.* cum *S. Thoma. Laym. cit. c. 14. n. 5.* *Lug. Dicast. & alii* communiter contra alios non paucos; quorum tamen sententiam *Fag. cit. n. 23.* & *Tan. l. c.* dicit esse erroneam. Ratio, quia peccatum futurum, etsi secundum se non sit materia confessionis, est tamen objectum peccati confessi, nimirum voluntatis seu intentionis malæ, & quidem tale, ut ex illius cognitione cognoscatur etiam ea ipsa mala voluntas, quam reus antè habuit & adhuc habet, eamque nunc cum animo se accusandi manifestat, & confitetur; ergo confessarius, quàm parum potest peccatum confessum, tam parum potest tale ejus objectum, sive bonum sive malum sit, sine licentia pœnitentis revelare. *sup. n. 191.*

229. Quid ergo hic agendum Confessario? Inprimis debet totis viribus eniti, ut pœnitentem permoveat ad desistendum à patrando peccato, & si complices habeat, ad eosdem ab eo deterrendos & impediendos; vel ut à pœnitente impetret, quàm per se sub gravi peccato

P. St. e.

Tribu
Pœnitentia
E. M. M.
S. J. B.

peccato tenetur tunc dare, licentiam utendi illâ notitiâ ad id per se, vel per alios impediendum. Si neutrum ab obstinato peccatore possit obtinere, tunc nec debet, nec potest eum absolvere, utpote in statu peccati mortalis constitutum. Deberet autem tunc confessarius monere eos, quorum interest, si sine periculo cognoscendi reum vel complices fieri posset. Verùm quia communiter magnum periculum hîc subest, ne reus aut complices innotescant; & ad id evitandum opus est maximâ cautelâ ac circumspectione, ut Coninch. *Disp. 9. n. 18.* Laym. *cit. cap. 14. n. 11.* Palao *l. c. n. 13.* & omnes alii agnoscunt, ideo communiter vi sigilli teneretur Confessarius post alia omnia frustra tentata tacere, & rem totam divinæ Providentiæ committere.

Noque propterea Respubl. vel ullus alius meritò potest conqueri; cùm idem prorsus incommodum subire & pati deberent, si Sacramentum Pœnitentiæ ejusque sigillum à Christo institutum non fuisset; vel si pœnitens omninò confessus non fuisset. Quin imò cùm ejusmodi malefactorum sæpè per operam & efficaces confessariorum dehortationes absterceantur à pessimis suis machinationibus, patet clarè, Sacramentum hoc ita in bonum pœnitentis ex institutione Christi cedere, ut simul etiam sapissimè in omnium aliorum commodum atque utilitatem publicam & privatam redundet; prorsus autem nemini unquam damnosum sit; ut imprudenter æquè ac impie calumniantur aliqui ex A catholicis.

Dixi. *sup. n. 228.* Si reus voluntatem malam manifestet cum animo verè se accusandi. Nam si certò constet, quòd ma-

nifestet tantùm cum animo confessarium trahendi in societatem criminis, tunc manifestatio hæc non est confessio Sacramentalis, nec obligat sub sigillo. *sup. n. 185.* potestque confessarius & debet tunc reum prodere; sicut posset & deberet, cùm aliunde cognovisset, ut tradunt cit. DD. ex communi.

230. VIII. Si pœnitens complicem nominet in confessione, quia putat (sive verè, sive falsò) ad explicanda sua peccata id esse necessarium, vel utile; de quo *sup. l. 1. p. 3. n. 44. & seq.* tunc confessarius, qui complicem istum ejusque peccatum sine licentiâ pœnitentis revelat, frangit sigillum. *sup. n. 191.* Est communis & vera sententia apud Lug. *l. c. n. 68.* contra Joan. de la Cruz. quia alioqui confessio redderetur odiosa; & pœnitens conjiceretur in periculum, ne deinde ipsius peccatum etiam publicetur à complice. *Dicast. l. c. n. 65.*

Imò ut Confessarius sine læsione sigilli possit revelare complicem ejusque peccatum, docet Valq. *q. 93. art. 4. dub. 5.* non sufficere solum pœnitentis, sed requiri etiam ipsius complicis licentiam; idque ut probabilius & Sacramento favorabilius amplectitur Tan. *cit. q. 9. n. 146. cum seq.* Tamb. *de conf. lib. 5. cap. 3. §. 4. n. 7.* cum aliis contra Lug. *l. c. n. 138.* *Dicast. n. 80.* Suarez & alios, sed paucos, ut ait Tan. Ratio, tum quia pœnitens debet sua tantùm & non aliorum peccata confiteri, nec horum potest, nisi quandoque per accidens, cùm id vel est, vel videtur esse utile ad sua bene exprimenda: in quo tamen casu sicut illius, ita & aliorum peccata cadunt sub sigillum, ut paulò antè dictum; atqui ex

peccatis sub sigillo contentis potest quilibet pœnitens dare licentiam sua tantum revelandi, non aliorum *sup. n. 197.* ergo &c. Tum quia etsi hoc modo confessio non fiat pœnitenti odiosa (quod solum adversarii considerant) sit tamen aliis odiosa, ita ut & ipsi ab ea abhorreant, & alios ab eadem impediunt, v. g. Domini fervos, mariti uxores, & complex complice, si sciant in confessione posse sua occulta delicta ab aliis pro suo arbitrio revelari. Tum quia, ut fatentur adversarii, pœnitens non potest dare, nec confessarius acceptare, vel usurpare licentiam, complicem monendi, corrigendi &c. vel aliis, qui corrigant, manifestandi, nisi tantum, cum id ordo in correctione fraterna servandus permittit, atqui ad hunc finem pœnitens potest complicem ejusque delictum manifestare extra confessionem, neque deinde confessarius opus habet ullâ ejus licentiâ.

Imò si pœnitens, qui complicem ejusque peccatum (sive bene, sive male) detegit in confessione ad sua peccata melius exprimenda, simul etiam in eadem petat, ut confessarius per se, vel per alios corrigat complicem; tunc ista petitio utpote impertinens ad confessionem ejusque prorsus extranea, non cadit sub sigillum; ergo etiam si in confessione & inter confitendum fiat, potest confessarius perinde atque si extra facta fuisset, complicitis peccatum ipsi vel aliis revelare, & per se vel alios corrigere. Et neque hâc licentia pœnitentis necessaria est, nisi fortè tantum ided, quia in correctione complicitis involvitur aliquod periculum relevandi etiam peccatum pœniten-

tis. Atque hoc solum videntur velle adversarii, & nemo negat.

Quia tamen communiter gravia scandala aliâque incommoda oriuntur, & raro fructus aliquis sequitur, si complex agnoscat, vel suspicetur occultum suum delictum confessario, vel per confessarium aliis: qui ipsum corrigunt, innotuisse tantum dependenter ab ipso complice ejusque confessione; ided omnes monent, confessarium etiam cum pœnitens instanter rogat, non debere facile in se suscipere hoc onus. Tamb. *l. c.* multò minus tutum esse, si ipse ultro à pœnitente petat licentiam; quia timendum est, ne illa tantum ex metu reverentiali adeoque invalidè concedatur. *sup. n. 197. v. Debet esse.* Dicat. *l. c.* Vide Dian. *p. 5. tr. 11. Res. 39.* optimè pro nostra sententia dissentientem.

231. IX. Frangit sigillum, qui circumstantias, personam pœnitentis concernentes ex ejus confessione cognovit, & sine ejus licentia revelat, dicendo v. g. eum esse Principem, Comitem, Sacerdotem, Religiosum, Prætorem, Mercatorem, Opificem, Conjugatum, Militem &c. & multò magis dicendo, eam habere tales & tales defectus, sive jam naturales, ut est morbus, debilitas &c. sive civiles, ut est esse servum, illegitimum, ignobilem, pauperem, gradu literario carentem &c. sive morales, ut est esse agrestem, asperum, tenacem sui Judicii &c. sed cum hac duplici limitatione; si pœnitens tale quid in ordine ad sua peccata melius explicanda manifestavit; & cum non sit palam notum, nolit ab aliis sciri, sive absolutè, sive hoc

tem-

tempore, loco &c. sicut præsumitur nolle ex prædictis sciri ea, quæ sunt posterioris generis seu defectus; sæpe etiam ea, quæ sunt prioris generis, quia illius interest, ne ab aliis, saltem jam vel hinc agnoscantur. Quodsi autem prædicta sint alicubi palam nota, neque pœnitens ægrè ferat etiam hinc ab aliis sciri, & confessario indicet, ut, si fortè adhuc eum lateant, etiam ipse resciret; tunc ea revelare non est contra sigillum. Et talia communiter censentur illa, quæ sunt prioris generis, Lug. cit. *Disp.* 23. à n. 54. Tamb. *de conf. lib.* 5. cap. 3. à n. 11.

232. X. Quodsi prædictos vel similes defectus pœnitens non confiteatur, sed tamen in ipsa confessione exerceat & committat, docet Lug. n. 60. eumque sequitur Gobat, *tr.* 7. n. 792. nullo modo illos cadere sub sigillum, quia confessarius illos non audit, sed videt, nec sunt materia confessionis. Sed Tamb. *de Conf. lib.* 5. cap. 3. §. 10. n. 18. negat hoc esse probabile; & rectè docet, etiam hinc attendendum esse, an defectus sint aliis palam noti, vel non; & an pœnitens ægrè vel non ægrè ferat patefieri. Nam sicut ea, quæ pœnitens dicit in ordine ad sua peccata explicanda; ita & ea, quæ inter confitendum agit & facit, vel alio modo detegit, sed ideo tantum, quia sine iis ob aliquam corporis vel animæ indispositionem, consuetudinem &c. aliter non potest commodè peccata enarrare, possunt, si sine ejus licentia revelentur, Sacramentum Pœnitentiæ facere odiosum; at quo omne id, quod Sacramentum Pœnitentiæ potest facere odiosum ratione revelationis, & est ex sola confessione notum, cadit sub sigillum; ergo potest

confessarius frangere sigillum, dicendo v.g. Cajum esse indoctum, indocilem, sui capitis, animi perplexi, anxii &c. non benègnarum linguæ latinæ, Mysteriorum fidei &c. si hæc ex sola confessione novit, aliis autem non sint palam nota, & pœnitens quoque nolit aliis patere; sicut præsumendus est nolle.

Dixi autem: *quia ideo agit, quia sine iis non potest* &c. Nam si pœnitens inter confitendum deliberatè & malitiosè sollicitet v. g. Confessarium ad turpia, minetur ei mortem &c. tunc ea non cadunt sub sigillum, potestque confessarius hac notitia liberè, & licitè uti ad ejusmodi pœnitentem fugiendum, denuntiandum &c. ut rectè docet Lug. n. 116. & nos libenter ei etiam concedimus, notitiam illorum non esse ex confessione acceptam; cum non sint talia; quæ pœnitens inter confitendum ideo facit, quia sine iis non potest hinc & nuncaliter sua peccata commodè enarrare. Debet ergo hæc disparitas inter ista & illa bene observari. Vide *infra* n. 259.

233. Idem ferè est de materia, seu objecto, circa quod pœnitens confitetur se deliquisse, dicendo: 1. Invidi Cajo mercatori magnum lucrum in nundinis factum. 2. Gavissus sum, Titium meum hostem esse occisum. 3. Maledixi Mævio Domino meo propter ejus asperitatem. 4. Iratus fui Sempronio ob commissum ejus adulterium. 5. Habui complacentiam de furto, vulnere &c. quod olim feci Mutio. 6. Pro hac & hac speciali gratiâ DEI fui ingratus; ex recollectione talis & talis mihi factæ revelationis aut apparitionis, elicitus actus heroici &c. habui vanam gloriam &c. Si e-

nim pœnitens ob metum alicujus incommodi, confusionis, vel aliam causam nolit revelari, Cajum fecisse in nundinis lucrum, Titium esse occisum, Mævium esse hominem asperum, Sempronium esse adulterum, vel Mutium fuisse aliquando furto vel vulnere læsum, se habere tales gratias divinas, virtutes &c. tunc confessarius, qui id advertit, & tamen aliquid horum ex sola confessione sibi notum patefacit aliis, verè frangit sigillum. *sup. n. 191.* Si autem advertat pœnitentis nihil interesse, nec ab eo curari ejusmodi patefactionem, tunc sigillum quidem non frangit, potest tamen adhuc peccare contra Justitiam, si occulta aliorum delicta manifestet, v. g. Mævii asperitatem, Sempronii adulterium &c.

Quodsi pœnitens virtutes suas, & gratias divinas in confessione explicet non ratione alicujus peccati circa illas commissi, sed tantum ut status animæ suæ sit confessario melius perspectus, tunc nullo modo cadunt sub sigillum, sed tantum sub secretum naturale; quod quandoque ex justa causa etiam sine licentia pœnitentis potest revelari. Et sic intelligenda sunt dicta *sup. cit. n. 191.*

§. IV.

Resolutiones de indirecta violatione sigilli.

234. Indirectè violat sigillum, qui extra confessionem aliquid dicit, vel facit positivè aut negativè, vel aliud signum edit, unde alius certæ personæ peccatum, vel simile quid, quod sub sigillum cadit, & ipse ex sola confessione novit, potest agnoscere, aut prudenter colligere, vel saltem

suspiciari *sup. n. 192.* adeoque sigillum indirectè frangit

I. Qui simpliciter dicit, *Cajum v. g. sibi confessum esse, sed non absolvisse.* Ratio, quia etsi ob multas alias causas fieri possit, ut confessarius aliquem non absolvat; apud omnes tamen ex hoc dicto ita simpliciter prolato oritur suspicio, id factum esse ob aliquem gravem defectum pœnitentis. *Fag. Præc. 2. lib. 6. cap. 5. n. 9. Coninch. cit. Diss. 9. n. 14. Laym. lib. 5. tr. 6. cap. 14. n. 8. Lug. Diss. 23. n. 84. & alii sup. n. 182.* contra Cajet. Armill. Henriquez. Debet ergo necessariò adjungi semper causa aliqua, quæ in nullo pœnitentis gravamen cedat, v. g. *ex mea oblivione, occupatione &c.* Unde nec licet dicere: *non absolvi Cajum ob interveniens impedimentum:* contra Palao *de pœnit. p. 19. §. 3. n. 3.* vel *ob defectum materia:* contra Lugo. *l. c.* nisi constet impedimentum illud non fuisse aliquam culpam pœnitentis, sed ipsius vel confessarii v. g. infirmitatem corporalem, occupationem celebrandi, concionandi &c. & nisi constet defectum materiæ provenisse tantum ex innocentia pœnitentis, non ex ejus imperitia, impœnitentia, neglectu examinis &c. *Fag. cit. n. 9. in fine. & Dian. p. 5. tr. 11. Res. 42. Dicast. l. c. n. 112.* & fortè etiam hoc solum vult Palao & Lugo.

Interrogatus proinde an eum, quem non absolvit, absolverit, non potest respondere affirmativè, quia mentiretur; nec negativè, quia indirectè frangeret sigillum: solum ergo hoc dicere potest: *illum esse confessum, & se fecisse suum officium.* *Reginald. lib. 3. n. 48. Lugo n. 85.* ubi etiam addit, si pœnitens ipse se non fuisse

fuisse absolutum fateatur, confessarium non posse respondere: *ipse ita dicit*: quia hoc modo dictum penitentis videretur approbare, & eo ipso significare, quod eum non absolverit. Sed hoc ita limitandum censeo, nisi penitens coram ipso confessario id diceret; quia tunc ipso facto daret confessario licentiam, id etiam revelandi. *sup. n. 197.* Si publicus peccator confessus, sed non absolutus, petat postea à confessario Eucharistiam & dicat, se fuisse ab eo absolutum, non potest confessarius ullo modo falsitatis eum arguere; potest tamen & debet ei Eucharistiam publicè petenti negare, dicendo de absolutione hinc jam non agitur; sed tu, cum sis publicus peccator, debes ante communionem publicam etiam publicè ostendere, te mutasse tuum malum statum. *Reginald. l.c. n. 51. Lug. l.c. n. 88.* Quid agendum, si iste privatim, vel si occultus tantum peccator petat, dicam *inf. n. 251.*

Ex quibus constat, quod Parochi & alii, cum alicui moribundo Sacrum viaticum vel extremam unctionem dare debent, non rectè interrogent confessarium: an illum absolverit; quia si fortè non absolvit, conjiciunt confessarium in periculum frangendi sigilli, cum apertè respondere non possit. Hoc solum ergo interrogent: an æger sit confessus. *Reginald. cit. n. 51.*

235. II. Qui schedam factæ confessionis testem, quam passim aliis dat, negat illi, qui, postquam sua peccata, saltem aliqua, verè cum animo se de iis accusandi manifestavit, sed ob aliquam sui indispositionem absolvi non potest, eam petit; maximè si debeat aliis exhibere.

*Fagund. Prac. 2. lib. 6. cap. 4. n. 40. Coninch. l.c. Laym. cit. cap. 14. n. 8. Dian. p. 5. tr. 11. Res. 22. cum multis aliis contra Bonac. tom. 1. Diss. 5. q. 6. sect. 5. p. 4. n. 7. Lug. l.c. n. 87. Dicast. l.c. n. 119. & alios, quorum aliqui, uti & Henriquez apud Fag. putant, esse in optione Confessarii pe itam schedam dare vel non dare. Sed ratio nostræ assertionis est clara. Nam omnes, qui sciunt confessarium passim suis penitentibus dare ejusmodi schedam, & simul sciunt, Cajum v.g. ipsi etiam esse confessum, schedamque petisse, sed confessarium ei negasse, ex ipsa ista negatione in his circumstantiis factâ sufficienter agnoscunt, vel certè meritò suspicantur, Cajum ob gravem suam culpam fuisse judicatum schedâ indignum, & non esse absolutum; atqui contra sigillum est non tantum si quid tale verbo (ut videretur velle Lugo) sed etiam si factò aliòve signo prodatur. *cap. omnis utriusque. 13. de penit. & remiss.* Et verè Confessarius tenetur tali penitenti, si petat, Eucharistiam dare; cur non & schedam?*

Dando autem schedam Confessarius non approbat Confessionem, ut putat Lugo; sed tantum testatur, eum esse confessum; quod verum est. Unde nec mentitur; & si penitentem debite dehortetur ab omni abusu schedæ; non censetur cooperari ulli ejus malo: imò confessarius potest & debet dare schedam publico quoque peccatori, etiam perseveranti in suo malo statu, si tamen iste dicto modo confessus sit; quia per schedam testatur de confessione tantum, non de emendatione.

Quod si

Quod si quis simul et tantum se confiteri, tunc & potest & deberi negari petita scheda. *sup. n. 220.* potestque Confessarius, sicut de quovis alio, ita & de illo (cavendo tamen ejus infamiam) dicere: *Iste non est mihi confessus*; quia hoc non novit, nec dicit ex ejus confessione, cum nullam fecerit, sed tantum simulaverit se facere. *Tamb. de Conf. lib. 5. cap. 3. §. 9. n. 16.*

236. III. Qui, cum ex sola Confessione Titii intellexit, ab ipso esse occisum Mævium; deinde dicit, Titium adfuisse, vel: non longè abfuisse, cum occideretur Mævius. *Coninch. l. c. n. 14.* Reddit enim Titium suspectum de homicidio & exponit illum periculo, ne à Magistratu ut conscius vocetur ad Examen, in eoque delictum ipsius manifestetur.

237. IV. Qui pœnitentiam à se personæ determinatæ impositam revelat, si quidem sit gravis. *Lug. cit. Disp. 23. n. 89.* Nam omnes, qui audiunt, statim inde colligunt pœnitentem graviter peccasse; quia pœnitentia gravis non solet nisi pro gravi culpa imponi. Et hinc *Dian. p. 5. r. 11. Ref. 31.* meritò pro violatore sigilli habuit, qui dixit de aliquo certo homine, se illi pro pœnitentia injunxisse recitationem Coronæ B. V. Idem est, si Confessarius injungat alicui pœnitentiam gravem, quam non aliter quàm coram aliis peragere potest: nisi pœnitens expresso, & libero consensu acceptet. *Fag. cit. lib. 6. cap. 5. n. 14.*

Quod si pœnitentia, quam quis dicit se illi vel illi imposuisse, sit tantum levis, qualis ordinariè pro solis venialibus solet injungi, v. g. *Psalmus brevis*, vel unum *Pater & Ave*; Imò juxta *Dian.* etiam

unum *Miserere*, aut *quinque Pater & Ave*, tunc sigillum non frangi censent DD. communiter. Sed quia hoc æquivalente est idem ac dicere: *iste vel iste est confessus venialia*, ut ait *Lugo*; ideo sicut istud, ita & illud potest quandoque esse contra sigillum, de quo *sup. n. 224.* Et quia dicere, se alicui injunxisse *Miserere*, vel *quinque Pater & Ave*: semper indicat, eum saltem venialia, quæ sint vel multa vel gravia, commisisse, semper id erit contra sigillum, ut etiam dictum *sup. n. 191.* & observavit *Dicastillo n. 122.* Ad quod fortè *Dian.* se non reflexit.

238. V. Qui de suo pœnitente dicit, illum hoc vel istud peccatum, quod fecisse constat, vel constare poterit, non esse confessum. *Laym. cit. cap. 14. n. 6. v. simile. Palaode pœnit. Disp. un. p. 19. §. 3. n. 2.* quia reddit pœnitentem suspectum de Confessione non integrè, adeoque malè facta. Et hinc cum ex duobus pœnitentibus ille, qui prius confitetur, se non accusavit de peccato, quod posterior fatetur se cum illo commisisse, franget Confessarius sigillum, si verbo vel factò ostendat, priorem id non fuisse confessum. *Fag. cit. lib. 6. cap. 4. n. 37. in fine.* ubi monet, hoc esse pro praxi valde bene notandum Confessariis. Sic & cum de delictis magnatum, officialium, mercatorum, conjugum &c. fiat quandoque mentio coram eorundem Confessariis, facilè accedere potest, ut isti tunc prorumpant & dicant, eostalia non confiteri, non esse confessos, &c. agantque hoc modo contra sigillum.

239. VI. Qui coram aliis dicit: *Hodie mulier, miles, parochus, &c. confessus est tale & tale peccatum*; quia etiam non

non nominet personam pœnitentis, exprimendo tamen ejus qualitatem, & circumstantiam temporis, jam dicit & facit aliquid, unde persona pœnitentis possit vel verè agnosci, vel in suspensionem venire. Fag. l.c. cap. 5. n. 13. ergo exponit se periculo frangendi sigilli sine justa causa, & hoc ipso peccat contra sigillum. vide *sup. n. 205. § 226.*

240. VII. Qui, cum de duobus vel pluribus suis pœnitentibus vel ipse ultrò loquitur, vel de iis alii loquuntur, unum vel unam valde laudat, & commendat ab innocentia, nullum adhuc commississe peccatum mortale, habere adhuc inviolatam castitatem, fugere omnia ejus pericula, quoad loca, personas &c. istam matronam esse optimam, virtuosissimam, istam ancillam fidissimam, piissimam &c. de aliis autem suis pœnitentibus, de quibus eadem tunc est loquendi occasio, nihil dicit, sed tacet. Reginald. l. 3. n. 50. Fag. cit. lib. 6. cap. 5. n. 5. Laym. cit. cap. 14. n. 7. Palao cit. p. 19. § 3. n. 2. quia Confessarius hoc ipso modo loquendi de uno, & tacendi de aliis præbet audientibus & videntibus occasionem suspicandi, quòd ceteri ejus pœnitentes amiserint innocentiam, peccaverint mortaliter, violaverint castitatem &c. Et quamvis non omnis ille, qui de pluribus loquens dicit, hunc esse optimum, virtuosissimum &c. censetur propterea indicare, alios esse malos, vitiosos &c. communiter tamen censetur id indicare Confessarius, si ita loquatur de pluribus suis pœnitentibus; sive jam simul, & eodem tempore, ut vult Fag. l.c. sive etiam diverso, & hodie de uno, cras & aliis diebus de alio atque alio; cum etiam sic videatur lo-

R. P. Szoz Trib. Pœnit. Lib. II.

qui de uno comparative & respectivè ad alios.

Debent proinde Confessarii omnino valde cavere, ne de suis pœnitentibus tam inæquali modo loquendi utantur: nisi, ut Palao limitat, specialis aliqua ratio subsit; qualis v.g. esse potest, si de aliis quidem etiam mentio fiat, sed aliquis singulariter de illius tantum, quem promovere cogitat, laude interroget, & Confessarius propterea illum solum laudet; sed absolute, non comparative. Nam dicendo ex sola Confessionis notitia, illum esse aliis meliorem, esset contra sigillum. Vel nisi, ut Dicast. cit. Disp. 12. n. 98. limitat, excessus bonitatis in uno præ aliis sit tantus, ut cuius, qui cum illo agit, statim pateat, & propterea aliis nihil deroget.

Et sic excusari potest Confessarius, qui cum unius valde pii ex suis pœnitentibus vita scribenda est, dicit Historico, eum nunquam peccasse mortaliter. Si autem, cum postea alterius quoque vita ex ejus pœnitentibus suscipitur describenda, rursus de testimonio conveniatur, & simile non det, aut tergiversetur dare, non video, quomodo indirectam sigilli violationem satis evitet.

241. VIII. Qui dicit, Cajum sibi esse confessum, vel se illum absolvisse, etsi ordinariè non frangat sigillum, ut dictum *sup. n. 224.* potest tamen sæpe fieri, ut violet Secretum naturale; imò & ut sigillum quoque frangat indirectè. Reginald. lib. 3. n. 54. Dian. p. 5. tr. 11. Res. 47. Si enim Cajus v.g. clam, & in occulto alicui alteri, quam suo ordinario confiteatur, simulque vel expressis verbis roget, vel ipso clanculario suo accessu in-

T

dicet

dicet se velle, ut nemini id pateat; tunc Confessarius manifestans aliis, sibi illum esse confessum, peccat contra Secretum naturale; & frangit simul etiam indirectè Sigillum, quia sic ingerit aliis suspicionem de gravi aliquo peccato Caji; cum communiter pœnitentes cenſentur propterea ita clam subterfugere suos ordinarios, si de nulla alia causa constet. Et verò vel maximè frangit ille, qui cum non sit ordinarius Confessarius Regularium, dicit tamen sibi confessum esse hunc vel hunc Religiosum, si de isto constet, quòd ordinario, cui semper solet, etiam tunc potuerit confiteri, nec alteri possit sine speciali licentia superioris. Audientes enim statim concipiunt suspicionem, id factum esse ob aliquem catum reservatum. Lugo cit. *Disp. 23. n. 65.* Quod si quis aliquando, ordinario suo Confessario præterito, confiteatur alteri, sed palam coram aliis, vel in loco publico, tunc neque illi qui vident, neque Confessarius quidquam agit contra sigillum, si aliis id etiam manifestent, quia hoc ipso, quòd præsentibus aliis, vel in publico confiteatur, dat omnibus videntibus licentiam id manifestandi. Unde

242. IX. Qui dicit de aliquo suo pœnitente, Confessionem illius fuisse valde longam, durasse tot, & tot horis, diebus &c. frangit indirectè sigillum, si pœnitens clam & in loco secreto fuit confessus, nolitque id ab aliis resciri; quia hoc ipso Confessarius occasionem præbet suspicandi ipsum multa peccata habuisse. At verò si pœnitens in loco publico v. g. templo, Sacristiâ, vel alio passim pervio faciat suam Confessionem, tunc ipso facto dat & Confessario, & aliis eum in con-

fessionalibus videntibus licentiam liberè de eius durtinitate loquendi. Nemo enim vult ea servari in secreto, quæ ipse scienter & voluntariè dicit, vel agit in publico. Vide Gobat *tr. 7. n. 927.*

Plures alios casus, qui huc pertinent, involvit illa non minùs celebris, quàm ob varias DD. valde inter se discordantium opiniones intricata Quæstio.

SECTIO V.

De usu notitiæ Confessionis.

243. Tota difficultas, & opinionum varietas inde videtur promanare, quòd multi, quæ de servando sigillo unacum aliis tradiderunt universaliter, hinc variis limitationibus putent alteranda vel immutanda. Omnia enim satis plana erunt, si firma fixaque maneant, ut omnino manere debent, jam supra posita fundamenta, quæ hinc amplius confirmare expedit.

§. I.

Generalia Principia de usu notitiæ Confessionis.

I. Nunquam licet aliquid, quod ex sola Confessione cognitum est, & sub sigillum cadit, v. g. peccatum unacum persona pœnitentis sine ejus licentia directè vel indirectè revelare aliis *sup. n. 192.*

II. Nunquam etiam licet ulli, ut verbo vel facto, directè vel indirectè præbeat ipsi pœnitenti extra Confessionem sine ejus licentia indicium, aut occasionem prudenter suspicandi, se illius peccatum, vel aliud, quod sub sigillum cadit, & ex sola Confessione notum est, scire; sive